

13 ta' Ottubru, 1967

Imħallfin

- S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C., B.A.,
LL.D. — President
- Onor. Prof. J.J. Cremona, K.M., LL.D., B.A., D.Litt. (Rome),
B.A. Hons. (Lond.), Ph.D. (Lond.), F.R.Hist.S. —
Vice-President
- Onor. J. Flores, B.L. Can., LL.D.

John L. Xuereb et noe

versus

Maria mart Antonio Abela

Kompetenza — Kummeré — Qorti tal- — Trade Unions

Kwistjoni li tkun tinvolvi relazzjonijiet bejn membri ta' trade union hija ta' kompetenza tal-Qorti Civili u mhux tal-Qorti tal-Kummeré.

Il-Qorti rat l-att tač-čitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummeré tal-Maestà Tagħha r-Regina li bih l-atturi nomine wara li ppremettew li l-konvenuta bħala titolari tal-Private Bus No. 4756 kienet issottoskriviet l-istatut tal-Union attriči u li hija telqet mill-istess Union qabel it-terminu ta' hames snin stipulat, fl-artikolu 7B tal-istatut (Dok. B hemm anness) u li għalhekk hija obbligata tħallashom is-somma ta' £200 (mitejn lira) u tenur tal-Artikolu 30 tal-istess statut, u li l-konvenuta għet interpellata inutilment għall-pagament ta' din is-somma, talbu li — premessi d-dikjarazzjonijiet nečessarji u mogħtija l-

provvediment oppertuni — l-konvenuta tkun kundannata tħallas għar-ragunijiet fuq indikati s-somma ta' £200. Bl-ispejječ, komprizi dawk tal-ittra uffičjali tad-29 ta' Dičembri, 1966.

Rat in-nota tal-eččezzjonijiet tal-konvenuta li biha qalet (a) preliminarjament li hi mhix merkantessa pubblika u ma messieux għet imħarrka f'isimha iżda, se mai, kellu jiđi mħarrek žewgħa bħala kap tal-komunjoni tal-akkwisti stante li l-l-Bus hu proprietà tiegħu.

Omissis.

Rat il-verbal tal-11 ta' April, 1967 (fol. 22) fejn gie kjarit li l-ewwel eččezzjoni għandha tiftihem bħala ta' inkompetenza ta' dina l-Qorti;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tal-20 ta' Ġunju, 1967 li biha ddikjarat ruhha inkompetenti li tiehu konjizzjoni tal-kawża mħabba x-xorta tal-ħađa in kwistjoni — salv kull dritt lill-

atturi skond il-ligi għall-prosegwiment relattiv — u ordnat illi l-ispejjeż jibqgħu bla taxxa iżda bid-dritt tar-Registru għall-atturi nomine, wara li kkunsidrat —

Omissis.

Rat ir-rikors tal-atturi nomine li bih talbu li din il-Qorti tistabbilixxi liema hija l-Qorti kompetenti biex tiegħu konjizzjoni tal-meritu tal-kawża.

Rat l-atti kollha tal-kawża, semgħet it-trattazzjoni u kkunsidrat —

Illi fil-fehma tal-Qorti "quod actum est", jiġifieri l-assocjazzjoni tal-konsoċjati fi "trade union" u r-relazzjonijiet bejniethom u bejn l-istess "trade union" li jtnisslu minnha — kollox kif riżultanti mill-kitba u fol. 5-14 tal-proċess — jidher minnu stess li hu verament ta' natura ċivili u għalhekk anki kieku kellu "ex hypothesi" jiġi ammess li l-konvenuta hija kommerċjanti, tiġi meġġluba l-presunzjoni ta' kommerċjalità stabbilita bl-artikolu 7 tal-Kodiċi tal-Kummerċ u bażata fuq il-kwalità ta' kummerċjant ta' min ikun konvenut.

Illi fuq din il-bażi u mingħajr il-ħtieġa għal din il-Qorti, kif għall-ewwel Onorabbli Qorti, li tidhol f'konsiderazzjonijiet oħra dwar l-inċident partikolari, din il-Qorti taqbel mal-ewwel Onorabbli Qorti li din tal-aħħar hi inkompetenti "ratione materiae".

Illi hu motiv ta' dispjaċir li kwistjonijiet bħal dawn għadhom jistgħu jiġu korrentement dibattuti b'konsegwenti telf ta' żmien u spejjeż meta jidher li l-"communis opinio" taż-żminijiet tal-lum hi sfavorevoli għall-perpetwazzjoni tad-distinzjoni bejn il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili u l-Qorti tal-Kummerċ.

Għall-motivi premeffi l-Qorti tikkonferma s-sentenza tal-ewwel Onorabbli Qorti, tiddikjara li l-Qorti kompetenti biex tie-nu konjizzjoni tal-kawża hi l-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà Tagħha r-Regina u tordna li l-atti jiġu mibghuta lil dik il-Qorti għas-smiegh tal-kawża skond il-liġi. L-ispejjeż tal-appell, fl-ċirkostanzi, jibqgħu wkoll bla taxxa, bid-dritt tar-registru għall-atturi nomine.
